

RAYMOND CHANDLER

Loučení s Lennoxem

MLADÁ FRONTA

RAYMOND CHANDLER

Loučení s Lennoxem

MLADÁ FRONTA

Přeložil Josef Schwarz

The Long Goodbye © 1953 Raymond Chandler Limited.

All rights reserved

Translation © Josef Schwarz — dědicové c/o DILIA, 1998

1. KAPITOLA

» Poprvé mi Terry Lennox padl do oka před terasou nočního podniku U Tanečnic. Seděl opilý v přepychovém modelu rolls-royce zvaném Stříbrný prelud. Hlídač parkoviště, který s vozem předjel, váhal přibouchnout dveře, neboť z nich čouhala Lennoxova levá noha — její majitel zřejmě zapomněl, že ji vůbec má. Tvář Terryho Lennoxu působila mladě, ale vlasy měl bílé jako křída. Jeho oči prozrazovaly, že je zlinkovaný pod obraz, jinak ale vypadal jako každý druhý příjemný mládenec ve smokingu, jako chlápek, který zrovna utratil příliš mnoho peněz v putyce existující pro tento a žádný jiný účel.

Vedle něj seděla slečna. Její vlasy měly nádherný, temně rudý nádech a její rty se nepřítomně usmívaly. Přes ramena měla přehozený modrý norek, v jehož stínu vypadal i rolls-royce jako obyčejný automobil. Téměř. Úplně samozřejmě ne.

Hlídač byl běžný typ vazouna v bílém plášti, se jménem restaurace vyšitým červeně přes prsa. Už mu docházela trpělivost.

„Heleďte, vážený,“ řekl trochu nedůtklivě, „ráčil byste tu nohu vtáhnout dovnitř, abych moh eventuálně zavřít dveře? Nebo je mám otevřít dokořán, abyste moh vypadnout?“

Dáma na něho vrhla pohled, který se zabodl nejmíň čtyři palce za jeho zády. Ale hlídačem to nepohnulo. Podnik U Tanečnic zjevně navštěvují lidé, kteří v člověku rozptýlí iluze, že fůra peněz má blahodárný vliv na rozvoj osobnosti.

Na parkoviště přišuměl nízký sportovní kabriolet cizí značky. Vystoupil z něj muž a elegantním zapalovačem si zapálil dlouhou cigaretu. Měl na sobě kostkovanou bundu, žluté kalhoty a jezdecké boty. Odkráčel v oblacích kadidla, aniž pohledem zavadil o rolls-royce. Patrně si myslel, že je to nějaká nevkusná kraksna. Než vystoupil na první schůdek terasy, nasadil si monokl.

Potom slečna líbezně zašvitořila: „Já mám báječný nápad, drahoušku. Co kdybychom k tobě dojeli taxíkem a vytáhli tvůj

sporták? Noc je jako stvořená na projíždku k moři, třeba do Montecita. Jedni moji známí tam pořádají večírek, bude se tancovat u bazénu.“

Bělovlasý mládenec prohlásil zdvořile: „To bohužel nejde, já už ten vůz nemám. Musel jsem ho prodat.“ Podle jeho hlasu i artikulace byste nevěřili, že pil něco silnějšího než pomerančovou šťávu.

„Prodat, drahoušku? Jak to myslíš?“ Odtáhla se od něho, ale její hlas se odtáhl mnohem dál než tělo.

„Myslím to tak, že jsem musel,“ řekl. „Abych měl co jíst.“

„Ach tak.“ Teď by na ní neroztál ani kousíček rampouchu.

A hlídač měl bělovlasého mladíka přesně tam, kde ho chtěl mít a kde na něj mohl — v kategorii lidí nepatrných příjmů. „Heleďte, fešáku,“ řekl, „musím odklidit tamhleto fáro. Popovídáme si třeba jindy.“

Prudce otevřel dveře vozu. Opilý muž rázem sklouzl ze sedadla a přistál zadkem na asfaltu. A tady jsem zasáhl já. Víím, že není radno začínat si něco s opilcem. I když vás zná a má vás třeba i rád, vždycky je náchylný zničehonic se vymrštít a praštit vás do zubů. Vzal jsem ho v podpaží a postavil na nohy.

„Jsem vám velmi vděčen,“ řekl zdvořile.

Dáma se přesunula za volant. „Jak se namaže, je z něj v tu ránu Angličan,“ pravila hlasem z nerezavějící oceli. „To je od vás hezké, že jste se ho ujal.“

„Složím ho na zadní sedadlo,“ navrhl jsem.

„To bohužel nejde, zmeškala bych schůzku.“ Uvolnila spojku a rolls-royce se zvolna rozjížděl. „Je to takový zaběhlý pes,“ dodala s chladným úsměvem. „Třeba mu nějaký domov najdete. Je celkem čistotný.“

A rolls-royce si to odšínul po příjezdové cestě k bulváru Sunset, tam zahrnul doprava a zmizel. Pořád ještě jsem civěl za dámou, když se vrátil hlídač. Civěl jsem za dámou a držel v náruči jejího partnera. Ten mezitím usnul.

„Takhle se taky dá pouštět k vodě,“ prohodil jsem k bílému plášti.

„Jo,“ souhlasil cynicky. „Nač taky plejtvat vnađama na takovou trosku.“

„Vy ho znáte?“

„Jenom jsem zaslech, že mu slečna říká Terry. Jinak o něm nevím ani ň. Jsem tu ale teprve čtrnáct dní.“

„Přivezte mi vůz, ano,“ řekl jsem a podal jsem mu lístek.

Než předjel s mým oldsmobilem, nabył jsem dojmu, že držím v rukou pytel olova. Bílý plášť mi ho pomohl naložit na přední sedadlo. Náš zákazník pootevřel okno, poděkoval a hned zas usnul.

„Takhle zdvořilého opilce jsem ještě nepoznal,“ konstatoval jsem.

„Jsou všelijaký, nejrůznějších velikostí, tvarů i chování,“ podotkl. „Ale šupáci jsou to do jednoho. Tomuhle zřejmě před časem dělali plastiku.“

„Zřejmě.“ Dal jsem mu dolar a on mi poděkoval. S plastikou operací měl pravdu. Můj nový přítel měl pravou stranu obličeje nehybnou, bělavou a prostehovanou jemnými jizvičkami. Kůže se na jizvách hladce leskla. Ano, plastická operace, a pěkně zfušovaná.

„Co s ním podniknete?“

„Zavezu ho k sobě, dám ho trochu do kupy a snad mi poví, kde bydlí.“

Bílý plášť se ušklíbl. „Samaritán, se mi zdá. Na vašem místě bych ho jednoduše vyklopil někde u chodníku a jel dál. Takovíhle ožralové to člověku dovedou pěkně zavařit. Já mám na tyhle srandičky svůj názor. Při dnešní konkurenci si jeden musí šetřit síly a držet si lidi od těla.“

„Jak vidím, máte s tímto přístupem ohromný úspěch,“ řekl jsem.

Vypadal nechápavě a potom se začal tvářit vztekle, ale to už jsem byl v autě a zvolna se rozjížděl.

Měl ovšem do jisté míry pravdu. Terry Lennox mi to pořádně zavařil. Ale taková už je koneckonců moje práce.

Bydlel jsem toho roku poblíž Yucca Avenue ve čtvrti Laurel Canyon. Dům stál na svahu ve slepé ulici, vedly k němu dlouhé sekvojové schody a kolem rostlo plno eukalyptů. Pronajala mi ho i s nábytkem žena, která na nějaký čas odjela do Idaha ke své ovdovělé dceři. Nájemné bylo nízké, jednak proto, že si majitelka vymínila krátkodobou výpověď pro případ, že se vrátí, a jednak kvůli těm schodům. Už ji zřejmě začínaly zmáhat, když se vracela domů.

Dostřkal jsem opilého hosta jakž takž nahoru. Snažil se být nápomocný, ale měl příliš vláčné nohy a uprostřed omluvných sentencí usínal. Podařilo se miodemknout a vtáhnout ho dovnitř. Uložil jsem ho na dlouhý gauč, přehodil přes něj pléd a nechal ho spát. Asi hodinu chrápal jako fagot. Pak se najednou probudil a odebral se do koupelny. Když se odtamtud vrátil, zvědavě po mně mžoural a zeptal se, kde se to k čertu octl. Pověděl jsem mu to. Řekl, že se jmenuje Terry Lennox, že bydlí ve Westwoodu a že ho doma nikdo nečeká. Mluvil jasně a zřetelně.

Řekl, že by mu neuškodil šálek černé kávy. Když jsem mu kávu přinesl, opatrně ji srkal a talířek si přidržoval těsně pod šálkem.

„Jak to, že jsem tady?“ zeptal se a rozhlédl se po pokoji.

„Maličko jste přebíral U Tanečnic. Vaše slečna vás vyklopila z rolls-royce.“

„Správně,“ řekl. „Měla k tomu bezpochyby pádný důvod.“

„Vy jste Angličan?“

„Žil jsem v Anglii. Narodil jsem se zde. Kdybych si mohl zavolat taxík, zvedl bych se.“

„Už na vás jeden čeká.“

Ze schodů šel po svých. Cestou do Westwoodu mnoho řeči nenadělal, jenom mi poděkoval za laskavost a omluvil se, že mě tak obtěžuje. Říkal to patrně tak často a tolika lidem, že to pronášel mechanicky.

Měl malý, těsný a jaksi nezabydlený byt. Jako by se tam nastěhoval zrovna ten den odpoledne. Na kávovém stolku před

tvrdým zeleným divanem byla poloprázdná láhev skotské, v misce voda po roztátém ledu, tři prázdné lahve od sodové vody, dvě sklenky a skleněný popelník přecpaný oharky cigaret, některé se stopami po rtěnce, jiné bez nich. V místnosti nebyla jediná fotografie nebo nějaký osobní předmět. Mohl to být hotelový pokoj, najatý na schůzku nebo rozloučení, na menší popití a pohovor, na pomilování. Jako místo, kde někdo žije, to tu nevypadalo.

Nabídl mi alkohol. Odmítl jsem. Ani jsem se neposadil. Když jsem odcházel, znovu mi děkoval, i když ne tak, jako kdybych pro něj skočil do ohně, ale ani ne tak, že to nestojí za řeč. Byl trochu nervózní a trochu se styděl, ale zdvořilý byl náramně. Zůstal stát v otevřených dveřích, dokud nepřišel výtah a já do ní nezapadl. Ať už mu chybělo cokoli, chovat se uměl.

O své partnerce se už vůbec nezmínil. A také se nezmínil, že nemá práci ani žádné vyhlídky a že vyhodil takřka poslední dolar za útratu U Tanečnic, kde platil za jednu prachatou slečnu, která měla tak naspěch, že jí bylo jedno, jestli mu hoši z hlídkového vozu rozbijí hubu nebo ho obere zlodějský taxikář a vysype ho někde do příkopu.

Když jsem sjížděl dolů, měl jsem chvíli nutkání vrátit se a vzít mu tu láhev skotské. Ale nic mi do toho nebylo a stejně to nikdy nepomůže. Takovíhle si láhev vždycky nějak opatří, když ji musejí mít.

Cestou domů mi to stejně vrtalo hlavou. Dá se předpokládat, že jsem dost tvrdá povaha, ale na tomhle chlapíkovi mě cosi dojímalo. Nevěděl jsem, co to je — snad ty bílé vlasy, zjizvená tvář, jasný hlas a zdvořilost. Víc v tom možná nebylo. Ale neexistoval důvod, proč bych se s ním chtěl ještě někdy setkat. Byl to prostě zaběhlý pes, jak řekla ta slečna.

2. KAPITOLA

» Koncem listopadu jsem ho viděl znovu. Obchody na Hollywoodském bulváru se už začínaly plnit předdraženými vánočními tretkami a noviny začínaly vytrubovat, jaké hrůzy vás čekají, jestliže si vánoční nákupy neobstaráte včas. Hrozné to nejspíš bude stejně, vždycky to tak je.

Asi tři bloky od své kanceláře jsem zahlédl policejní vůz zaparkovaný mezi auty u chodníku, a v něm dva poldy, jak upřeně civí na něco u výkladní skříně. To něco byl Terry Lennox — nebo spíš jeho troska, troska ne zrovna přitažlivá.

Opíral se o průčelí krámu. O něco se opírat musel. Košili měl špinavou a u krku rozhalenou, částečně mu vyčuhovala zpod saka a částečně byla zastrčená. Poslední čtyři nebo pět dní se zřejmě neholil. Nos měl zarudlý a pokožku tak bledou, že se v ní dlouhé tenké jizvičky docela ztrácely. A oči měl zapadlé jak sněhulák. Hned mi bylo jasné, že se ho ti hoši z hlídkového vozu chystají sbalit, a tak jsem zrychlil krok a vzal ho za loket.

„Tak narovnejte kostru a jdeme,“ řekl jsem co možná nejostřeji. Úkosem jsem na něj mrkl. „Svedete to? Nebo jste na dobro sťatej?“

Nejdřív si mě bez zájmu prohlédl a pak nasadil to své posmání jedním koutkem. „Byl jsem,“ vydechl. „Právě teď jsem jenom trochu — vyplivnutej.“

„Tak aspoň šoupejte nohama. Jinak se vezete na záchytku.“ Sebral se a nechal se mezi pouličními povaleči provést ke kraji chodníku. Bylo tam stanoviště taxíků. Otevřel jsem dveře jednoho z nich.

„Na řadě je tamhleten,“ řekl taxikář a ukázal na vůz vpředu. Když se ohlédl a uviděl Terryho, dodal: „Jestli vůbec pojede.“

„Je to naléhavé. Kamarádovi je zle.“

„Jasně,“ povídá dročkář. „Ať je mu zle radši někde jinde.“

„Pět dolarů,“ řekl jsem. „A prosil bych jeden přívětivý úsměv pro zákazníka.“

„To by šlo,“ přikývl a zastrčil časopis s Marťanem na obálce za zpětné zrcátko. Otevřel jsem dveře, a jen jsem Terryho Lennoxu usadil, zastínil okno bok hlídkového vozu. Z auta vystoupil šedovlasý strážník. Obešel jsem taxík, abych věc vysvětlil.

„Tak počkat, Macu,“ řekl strážník. „Copak je to? Je ten pán ve špinavém prádle opravdu váš důvěrný přítel?“

„Dost důvěrný, abych věděl, že přítele potřebuje. Opilý není.“

„Z finančních důvodů, podle všeho,“ mínil strážník. Nastavil dlaň a já jsem na ni položil svou licenci. Podíval se na ni a vrátil mi ji zpátky. „To se podívejme,“ řekl. „Soukromej detektiv loví klienta.“ Hlas mu zhrubl. „To nám sice prozrazuje něco na vás, pane Marlowe, ale nás spíš zajímá, co víte o něm.“

„Jmenuje se Terry Lennox. Je to filmař.“

„Výborně,“ řekl strážník jízlivě. Naklonil se do vozu a prohlížel si Terryho, schouleného v koutě do sedadla. „Mám dojem, že toho poslední dobou moc nenafilmoval. Mám dojem, že poslední dobou ani nespál v posteli. Dokonce mám dojem, že je to tulák a že by snad měl jet s námi.“

„To byste snad trochu přeháněli, pánové,“ namítl jsem. „Pro tohle zatýkat? V Hollywoodu?“

Pořád koukal na Terryho. „Jak se jmenuje váš přítel?“

„Philip Marlowe,“ odpověděl Terry pomalu. „Bydlí na Yucca Avenue v Laurel Canyon.“

Strážník vytáhl hlavu z rámu okna. Otočil se a udělal odmítavý posunek. „To jste mu moh před chvílkou říct.“

„To jsem mohl, ale neřekl.“

Na vteřinku na mně spočinul pohledem. „Pro tentokrát to беру,“ řekl. „Ale uklidte ho z ulice.“ Nastoupil do policejního auta a to se ihned rozjelo.

Vlezl jsem do taxíku, odjeli jsme o tři bloky dál k mému parkovišti a tam jsme se přesunuli do mého vozu. Podával jsem taxikáři pět dolarů. Upřeně se na mě podíval a zavrtěl hlavou.

„Jen co je na tachometru, kamaráde, nebo rovnej dolar, když nedáte jinak. Taky už jsem se octnul na dlažbě. Ve Frisku.“

Jenže mě nikdo nezved a neodvez taxíkem. Tam nemaj s člověkem slitování.“

„Nojo, San Francisco,“ prohodil jsem bezděčně.

„Já mu říkám Frisko,“ řekl. „To jsou ty menšinový pronárody! Díky.“ Vzal dolar a odjel.

Zajeli jsme do drive-inu, kde dělali hamburgery, které chutnaly asi jako žrádlo pro psa. Vnutil jsem dva Terrymu Lennoxovi a k nim láhev piva a pak jsem ho odvezl k sobě. Schody ho pořád ještě zmáhaly, ale zubil se, hekal a doškrábal se nahoru. Za hodinu už byl oholený a vykoupaný a vypadal zase jako člověk. Seděli jsme nad sklenkami velice neškodného alkoholu.

„Ještě štěstí, že jste si pamatoval moje jméno,“ řekl jsem.

„Bylo pro mě důležité,“ řekl. „Taky jsem vás už hledal. Víc jsem dělat nemohl.“

„Tak proč jste mi nezavolał? Bydlím tu pořád. Kromě toho mám kancelář.“

„Co bych obtěžoval?“

„Zřejmě někoho obtěžovat musíte. Mám dojem, že moc přátel nemáte.“

„Ale já mám přátele,“ řekl. „Svým způsobem.“ Otáčel sklenkou na desce stolu. „Žádat o pomoc není lehké, zvláště když si člověk všechno nadrobí sám.“ Vzhlédl ke mně s mírným úsměvem. „Možná už brzo nechám pít. Tohle ale říkají všichni, že?“

„Chce to asi tři roky.“

„Tři roky?“ Vypadal, jako by ho to vyděsilo.

„Obyčejně to trvá tak dlouho. Je to jiný svět. Musíte si zvyknout na bledší paletu barev, na tišší škálu zvuků. Musíte počítat s recidivami. Lidi, které jste výborně znal, se vám trochu odcizí. Většinu dokonce přestanete mít rád a oni vás taky moc rádi mít nebudou.“

„V tom případě se to skoro nezmění,“ zamumlal. Otočil hlavu a podíval se na hodiny. „Mám v úschovně na hollywoodském autobusovém nádraží kufr v hodnotě dvou set dolarů. Kdybych ho mohl odtamtud vyzvednout, koupil bych si nějaký lacinější

a tamten bych zastavil, abych měl aspoň na cestu do Vegas. Tam totiž můžu dostat místo.“

Nic jsem neříkal. Jenom jsem přikývl a hleděl si své sklenky.

„Vy si myslíte, že tohle mě mohlo napadnout o trochu dřív,“ poznamenal tiše.

„Myslím si, že za tím vším vězí něco, po čem mi nic není. Je to místo tutovka, nebo jen naděje na místo?“

„Tutovka. Chlápek, se kterým jsem se moc dobře znal v armádě, tam vede ohromný podnik, Terrapin Club. Dělá přitom samozřejmě i špinavé kšefty, jako ostatně všichni, ale jinak je na něj spolehnutí.“

„Mohl bych vám zařadit lístek na autobus a ještě něco přidat. Ale rád bych vám koupil něco, co nějakou chvilku vydrží. Radši si s ním promluvte po telefonu.“

„Děkuju, ale to není zapotřebí. Randy Starr mě nenechá na holičkách. Ještě nikdy to neudělal. A za ten kufr vyplatí zastavárna padesát dolarů. Už s tím mám zkušenosti.“

„Podívejte,“ řekl jsem, „já vás založím. Nejsem nějaký měkkosrdcatý trouba. Vezměte si, co vám nabízím, a nemluvme už o tom. Chci vás mít z krku, protože z vás mám divný pocit.“

„Vážně?“ Podíval se do sklenky. Upíjel z ní jen po troškách. „Setkali jsme se jen dvakrát a pokaždé jste se ke mně choval víc než slušně. Jaký pocit máte?“

„Pocit, že až vás příště uvidím, budete v horším srabu, než z jakého vás budu moct vytáhnout. Nevím, proč ten pocit mám, ale mám ho.“

Konečky dvou prstů se jemně dotkl pravé tváře. „Třeba to dělá tohle. Vypadám s tím zřejmě trochu podezřele. Je to ale čestné zranění — nebo aspoň jeho následek.“

„V tom to není. To mi vůbec nevadí. Jsem soukromý detektiv. Představujete problém, který naštěstí nemusím řešit. Ale problém jste. Říkejte si tomu třeba předtucha. Nebo jestli chcete být zvlášť zdvořilý, psychologický postřeh. Možná se ta slečna U Tanečnic na vás nevykašlala jen proto, že jste byl opilý. Možná měla podobný pocit.“

Mírně se usmál. „Byla to kdysi moje žena. Jmenuje se Sylvia Lennoxová. Vzal jsem si ji pro peníze.“

Vstal jsem a zamračil jsem se na něj. „Usmažím vám pár vajec. Potřebujete se najíst.“

„Vteřinku, Marlowe. Říkáte si, proč když jsem byl na dně a Sylvia se topila v penězích, proč jsem ji o pár šlupek nepožádal, vidíte. A co hrdost, o té jste neslyšel?“

„Jste mi k smíchu, Lennox.“

„K smíchu? Má hrdost je jiná, než myslíte. Je to hrdost člověka, který nic jiného nemá. Promiňte, že vás s tím otravuju.“

Zašel jsem do kuchyně a usmažil libovou šunku s vejci, opekl topinku a uvařil kávu. Jedli jsme v jídelním výklenku. Na tyhle kouty si lidé v době, kdy se dům stavěl, velice potrpěli.

Řekl jsem, že musím jet do kanceláře a že kufr vyzvednu na zpáteční cestě. Dal mi lístek z úschovny. Už měl zas trochu barvu v obličeji a oči mu nezapadaly do lebky tak propastně jako předtím.

Než jsem odešel, postavil jsem na stůl před gaučem láhev whisky. „Na tomhle osvědčíte svou hrdost,“ řekl jsem. „A zavolejte do Vegas, třeba jen kvůli mně.“

Jenom se usmál a pokrčil rameny. Cestou ze schodů ve mně dosud pracoval vztek. Nevěděl jsem proč, právě tak jako jsem nechápal, proč někdo raději hladoví a toulá se ulicemi, než aby zastavil své svršky. Ať už měl jakákoli pravidla, řídil se jimi.

Kufr byl ta nejpodivnější věc, jakou jste kdy viděli. Byl z kvalitní vepřovice, která snad pamatovala bílý odstín. Kování bylo zlaté. Byla to anglická práce, a pokud byste ho tady vůbec sehnali, stál by spíš osm set dolarů než dvě stě.

Postavil jsem kufr před Lennoxem. Podíval jsem se na láhev na koktejlovém stolku. Byla netknutá. Byl střízlivý jako já. Kouřil, ale jako by mu to ani nechutnalo.

„Volal jsem Randymu,“ sdělil mi. „Zlobil se, že jsem mu nezavolaal dřív.“

„To chce někoho cizího, aby vám poradil,“ řekl jsem. „Dárek od Sylvie?“ Ukázal jsem na kufr.

Podíval se z okna. „Ne. Ten jsem dostal v Anglii, dávno předtím, než jsem ji poznal. Už je to hodně dávno. Rád bych ho nechal tady u vás, kdybyste mi půjčil něco staršího.“

Vytáhl jsem z peněženky pět dvacetidolarových bankovek a hodil je před něj. „Nepotřebuju zástavu.“

„Tak jsem to vůbec nemyslel. To vím, že nemáte zastavárnu. Prostě jsem ten kufr nechtěl brát do Vegas. A tolik peněz zas nepotřebuju.“

„Tak dobře. Nechte si peníze a já si nechám kufr. Ale vloupat se do tohoto domu je úplná hračka.“

„To by nevadilo,“ řekl neúčastně. „To by vůbec nevadilo, kdybych o něj přišel.“

Převlékl se a kolem půl šesté jsme vyrazili na večeři k Mussovi. Alkohol jsme nepili. Potom na třídě Cahuenga nastoupil do autobusu a já jsem se vrátil domů. Cestou jsem měl o čem přemýšlet. Jeho prázdný kufr ležel na mojí posteli, kde z něj vybalil věci a naskládal je do mého lehkého vulkánu. Z jednoho zámku trčel zlatý klíček. Zamkl jsem kufr, přivázal klíček k držadlu a pak jsem ten krám šoupl na horní polici do šatny. Nezdál se mi úplně prázdný, ale co obsahoval, po tom mi nic nebylo.

Večer byl tichý a dům mi připadal ještě pustší než obvykle. Postavil jsem šachy a zahájil francouzskou obranu proti Steinitzovi. Porazil mě ve čtyřiačtyřicátém tahu, ale párkrát jsem mu pěkně zatopil.

V půl desáté zazvonil telefon a hlas, který se ozval, jsem už předtím slyšel.

„Je tam Philip Marlowe?“

„Ano, tady Marlowe.“

„Tady je Sylvia Lennoxová, pane Marlowe, Onehdy v noci, asi před měsícem, jsme spolu prohodili pár slov před barem U Tanečnic. Potom jsem se doslechla, že jste se Terryho ujal a dopravil ho domů.“

„To jsem udělal.“

„Zřejmě víte, že jsme rozvedení, ale přesto jsem se o něj tak trochu bála. Z bytu ve Westwoodu se odstěhoval a nikdo zřejmě nemá tušení, kde je.“

„Všiml jsem si, jak jste se o něj bála tenkrát v noci.“

„Podívejte, pane Marlowe, býval to můj muž. Přiznám se, že pro opilce moc pochopení nemám. Snad jsem byla trochu bezcitná, ale třeba jsem si potřebovala něco důležitého zařídit. Jste soukromý detektiv a můžeme se o tom bavit jako o profesionální věci, jestli je vám to milejší.“

„Nemusíme se o tom bavit vůbec nijak, paní Lennoxová. Terry je právě na cestě do Las Vegas. Má tam přítele, který mu opatří práci.“

Najednou docela pookřála. „Vážně, do Las Vegas? Ten je ale sentimentální. Tam jsme se totiž brali.“

„Asi na to zapomněl,“ řekl jsem, „jinak by jel jinam.“

Místo aby zavěsila, dala se do smíchu. Byl to krátký, docela milý smích. „Takhle hrubý jste na všechny své klienty?“

„Vy nejste klientka, paní Lennoxová.“

„Třeba jednou budu — kdoví. Tak tedy na své přítelkyně?“

„Odpověď je stejná. Ten člověk byl na mizině, hladový, špinavý, bez vındry v kapse. Kdyby vám stál za to, mohla jste ho vyhledat. Nic od vás nechtěl tehdy, a patrně od vás nic nechce ani teď.“

„To je věc,“ řekla chladně, „kterou vy sotva můžete posoudit. Dobrou noc.“ A zavěsila.

Měla samozřejmě naprostou pravdu a já jsem byl samozřejmě naprosto vedle. Ale takový pocit jsem neměl. Jenom jsem se naštvál. Kdyby byla zavolala o půl hodiny dřív, možná bych se naštvál natolik, že bych Steinitze rozdrtil na celé čáře — až na to, že byl chudák už padesát let po smrti a partii jsem si přehrával z knížky.

3. KAPITOLA

» Tři dny před Vánocemi jsem obdržel šek na sto dolarů, vystavený na jednu banku v Las Vegas. V obálce byl i lístek s hlavičkou místního hotelu. Terry Lennox mi v něm děkoval, přál mi veselé Vánoce a mnoho štěstí a vyslovil naději, že mě zas brzy uvidí. Překvapení si schoval do doušky: „Zahájili jsme se Sylvii druhé líbánky. Prosí Vás, abyste se na ni nezlobil, že to chce ještě jednou zkusit.“

Ostatní jsem se dočetl v jednom z těch snobských sloupků ve zprávách ze společnosti. Nečtu je často, jenom když se mi zasteskne po něčem, co nemám rád.

„Váš dopisovatel je zcela bez sebe nad zprávou, že Terry a Sylvia Lennoxovi do toho opět praštili v Las Vegas, ano, je tomu tak, vážení. Sylvia je mladší dcerou multimilionáře Harlana Pottera ze San Franciska, potažmo z Pebble Beach, samozřejmě. Sylvia pověřila Marcela a Jeanne Duhauxovy, aby kompletně přestavěli prostory sídla v Encinu a vybavili je od sklepa až po půdu podle posledních výkřiků interiérových řešení. Curt Westerheym, Sylviin předposlední manžel, neklame-li nás paměť, drahouškové, věnoval tuto osmnáctipokojovou chatku své ženušce jako svatební dar. A copak se stalo s Curtem, tážete se? Optejte se na francouzské Riviére, v Saint-Tropez, tam prý je natrvalo, jak se proslýchá. A také jistá francouzská vévodkyně s modrou, tutově modrou krví a dvěma dětičkami k zulíbání. A možná se i tážete, co říká novému sňatku Harlan Potter. Pouhopouhé dohady. Pan Potter je muž, který nikdy neposkytne interview. Zosobněná nepřístupnost, drahouškové.“

Odhodil jsem noviny a zapnul televizor. Po těch blivatinách společenského sloupku vypadali i zápasníci na obrazovce přijatelně. Ale pokud šlo o fakta, noviny patrně nelhaly. Na to si ve společenském sloupku dávají pozor.

Dovedl jsem si v duchu představit tu osmnáctipokojovou chatku, na kterou padlo pár Potterových milionů, nemluvě o Duhauxově výzdobě v nejnovějším stylu pokleslého falického

symbolismu. Ale zaboha jsem si nedokázal představit Terryho Lennox, jak se v pestrých šortkách povaluje někde u bazény a radiotelefonem nařizuje sluhovi, aby ochladil šampaňské a dal péct tetřívka. A proč bych si to ostatně měl představovat? Jestli někoho baví dělat plyšového medvídky, je to jeho věc. Ať mi dá pokoj, už mě nezajímá, nechci ho vidět. Ale dobře jsem věděl, že ho ještě uvidím — už kvůli tomu pitomému kufru se zlatým kováním.

Jednoho mokrého březnového odpoledne vstoupil s úderem páté do mého sešlého bazaru důvtipu a informací. Hodně se změnil. Připadal mi starší, střízlivý a vážný. A nádherně vyrovnaný. Vypadal jako chlapík, který se naučil měkce přijímat tvrdé údery. Měl na sobě ústřicově bílý přšiplášť, rukavice a klobouk a bílé vlasy měl uhlazené jako pták peří.

„Pojďme na skleničku do nějakého tichého baru,“ řekl, jako by tu byl naposled před deseti minutami. „Tedy, pokud máte čas.“

Nepodali jsme si ruce. To jsme nikdy nedělali. Angličané si netřesou v jednom kuse rukama jako Američani, a třebaže nebyl Angličan, přejal od nich některé manýry.

Řekl jsem: „Stavíme se ale u mě. Rád bych se zbavil toho vašeho parádního kufru. Trochu mi vadí.“

Zavrtěl hlavou. „Byl byste tak hodný a nechal si ho ještě u sebe?“

„Proč?“

„Jen tak mě to napadlo. Nemáte nic proti? Víte, mě to nějak spojuje s dobou, kdy jsem tak snadno neutrácel.“

„Na to vám kašlu,“ odsekl jsem. „Ale je to konečně vaše věc.“

„Jestli se bojíte, že by ho někdo ukradl —“

„To je taky vaše věc. Tak pojďte do toho baru.“

Šli jsme k Viktorovi. Odvezl mě tam v rezavě nalakovaném jupiteru s lehkou plátěnou střechou, pod kterou bylo místo zrovna pro nás dva. Čalounění bylo ze světlé kůže a kování patrně ze stříbra. Nejsem přehnaně vybíravý, pokud jde o auta, ale nad tímhle vozidlem se mi sbíhaly sliny. Terry tvrdil, že

ve vteřině sviští stovkou. Mělo to malou bachratou rychlostní páku, sahající mu sotva po kolena.

„Čtyři rychlosti,“ zdůraznil. „Do těchhle strojů ještě nevyalezli automatické řazení. Ale tady ho vlastně ani nepotřebujete. Rozjede se to na trojku i do kopce a ve městě je čtyřka beztak zbytečná.“

„Svatební dárek?“

„Ne, jen tak, příležitostný. Něco na způsob ‚Tumáš, tuhle hračku jsem náhodou zahlédla za výlohou, tak jsem ti ji koupila.‘ Jsem velice hýčkaný hoch.“

„Hezké,“ řekl jsem. „Jenže co za to?“

Rychle si mě změřil a pak zas upřel oči na mokrou vozovku. Oba stěrače lehce přejížděly malé čelní sklo. „Co za to? Kamaráde, vždycky je něco za něco. Vy si asi myslíte, že nežiju moc šťastně, co?“

„Promiňte. Šlápnul jsem trochu vedle.“

„Mám, nač si vzpomenu. Kdo sakra chce žít šťastně?“ Z hlasu mu zazněla hořkost, kterou jsem u něho slyšel poprvé.

„Jak jste na tom s pitím?“

„S pitím se vyrovnávám velkolepě, kamaráde. Je to zvláštní, ale poslední dobou alkohol snáším. Jenže člověk nikdy neví, co?“

„Třeba jste alkoholik vůbec nebyl.“

Posadili jsme se v koutě baru U Viktora a popíjeli koktejl gimlet. „Tenhle nápoj tady neumějí namíchat,“ prohodil Terry. „Stříknou tam trochu citronu a ginu, přidají lžičku cukru a kapku hořké — a říkají tomu gimlet. Pravý gimlet je napůl gin a napůl limetková šťáva, nic víc. A kam se na to hrabe martini!“

„O koktejly jsem se nikdy moc nestaral. Jak jste se dohodli s Randym Starrem? V mé branži má pověst chlapa, který jde přes mrtvoly.“

Zaklonil se a jako by přemítal. „Třeba takový je. Všichni jsou možná takoví. Ale není to na něm vidět. Mohl bych vám vyjmenovat pár chlápků v Hollywoodu, kteří na to opravdu vypadají. Randymu je to fuk. V Las Vegas platí za normálního

obchodníka. Stavte se u něj, až tam jednou budete. Udělá pro vás všechno.“

„Děkuju uctivě. Nemám rád darebáky.“

„To je jen slovo, Marlowe. Jiný svět si nevyberete. Takový jsme ho po dvou válkách zdědili a takový nám už zůstane. Randy, já a ještě jeden kluk jsme jednou byli v bryndě. A to nás tak nějak připoutalo k sobě.“

„Proč jste ho tedy nepožádal o pomoc, když jste ji potřeboval?“

Dopil a dal znamení číšníkovi. „Protože by nemohl odmítnout.“

Číšník přinesl další sklenky. „Na takovéhle řeči já nedám,“ řekl jsem. „Představte si to z jeho strany. Kdyby vám ten chlap řekněme něco dlužil, jistě by uvítal příležitost aspoň část vám splatit.“

Pomalů zavrtěl hlavou. „Vím, že máte pravdu. Samozřejmě jsem ho požádal o místo. Pokud jsem to místo zastával, neflákal jsem se. O laskavosti nebo milodary nestojím.“

„Ale od cizího člověka je klidně přijmete.“

Pohlédl mi přímo do očí. „Cizí člověk může předstírat, že neslyší.“

Vypili jsme po třech gimletech, nikoli dvojitych, a nic to s ním neudělalo. Skutečného pijana by takové kvantum alkoholu už patřičně rozproudilo. Řekl jsem si tedy, že se z toho možná přece jen dostal.

Potom mě odvezl zpátky do kanceláře.

„V osm patnáct máme večeři,“ řekl. „To si můžou dovolit jen milionáři. Jen služebnictvo milionářů přistoupí na takovou hodinu. Přijde spousta roztomilých lidí.“

Od té doby se u mě dost pravidelně vždycky kolem páté hodiny ukazoval. Nechodili jsme pokaždé k Viktorovi, ale byli jsme tam častěji než v jiném baru. Možná mu ten podnik připomínal něco, o čem já neměl tušení. Nikdy toho moc nevypil a sám se tomu trochu divil.

„Je to něco jako malárie, střídavá zimnice,“ svěřil se mi jednou. „Když má člověk záchvat, vypadá to s ním bledě. Když ho nemá, je mu, jako by ho vůbec nikdy neměl.“

„Víte, co nechápu? Že chlap, který si žije na tak velké noze jako vy, chodí pít s nějakým obskurním detektivem.“

„Hrajete si na skromného?“

„Nesmysl. Jen mi to vrtá hlavou. Jsem celkem družná povaha, ale nežijeme přece ve stejném světě. Já vlastně ani nevím, kde máte ten váš velkolepý kvartýr, vím jen, že je to někde v Encinu. Váš rodinný život bude podle všeho na stejné úrovni.“

„Nemám žádný rodinný život.“

Pili jsme svůj obvyklý koktejl — gimlet. Bar byl skoro prázdný. Jen tu a tam posedávali na stoličkách u pultu pravidelní i nepravidelní pijáci a pomalu se začínali dostávat do nálady, takoví ti, co váhavě sahají po první skleničce a pozorně si hlídají ruce, aby nic nevybryndali.

„To mi nedošlo. Ale třeba mi to ani nemělo dojít, ne?“

„Ohromná výprava, děj žádný, jak říkají filmaři. Mám dojem, že Sylvia je docela šťastná, i když to nemusí být nutně se mnou. V našich kruzích na tom tolik nesejde. Je pořád co dělat, když se nemusí pracovat a počítat náklady. Opravdové potěšení z toho nemá nikdo, to bohatí vlastně ani neznají. Nikdy je nic skutečně netěší. Nikdy po ničem pořádně nezatoží, leda snad po manželce toho druhého, a to je velice chabá žádost proti tomu, jak třeba žena instalatéra touží po nových záclonách do obýváku.“

Mlčel jsem. Nechal jsem ho, ať se vymluví.

„Většinou jen utloukám čas,“ pokračoval, „a nedá se zabít tak snadno. Hraju trochu tenis, trochu golf, občas si zaplavu, projedu se na koni a pak se kochám pozorováním Sylviiných přátel, jak se snaží protlouct to nějak do oběda, než zase začnou zahánět kocovinu.“

„Tu noc, co jste odjel do Vegas, tvrdila, že nemá ráda opilce.“

Tvář se mu sešklebila do křivého úsměvu. Už jsem si natolik zvykl na jeho zjizvený obličej, že mě vždycky jen náhlá změna výrazu upozornila na jednu ztuhlou stranu.

„Myslela opilce bez peněz. Ti, co peníze mají, jenom hodně pijou. A když náhodou pozvracejí terasu, sluha to přece uklidí.“

„Nemusel jste ale dopustit, aby to u vás takhle vypadalo.“

Jedním douškem dopil a vstal. „Musím letět, Marlowe. Kromě toho vás nudím a na mou duši, sebe taky.“

„Mě nenudíte. Poslouchat patří k mé profesi. Dřív nebo později na to třeba přijdu, proč se vám líbí dělat domácího pudlíka.“

Konečkem prstu se jemně dotkl jizev. Matně se pousmál. „Měl byste se spíš divit, proč si mě ona chce hýčkat, a ne proč tam chci být já, proč chci trpělivě čekat na saténovém polštáři, až mě podrbe za ušima.“

„Líbí se vám saténové polštáře,“ řekl jsem a vstal, abych odešel s ním. „Líbí se vám hedvábné povlaky a zvonky, kterými se dá přivolávat sluha s uctivým úsměvem?“

„Je to možné. Vyrostl jsem v sirotčinci v Salt Lake City.“

Vyšli jsme do hasnoucího večera. Řekl mi, že se chce projít. Přijeli jsme v mém voze a tentokrát jsem byl dost pohotový a zmocnil se účtu a zaplatil. Chvíli jsem se za ním díval. Světlo z výlohy ještě ozářilo jeho bílé vlasy a pak se mi rozplynul v řídké mlze.

Měl jsem ho radši, když se opíjel, když byl na mizině a hladový, zubožený a hrdý. Nebo snad ne? Třeba se mi jen líbilo být nad ním. Důvody jeho počínání mi moc jasné nebyly. K mému povolání patří klást otázky, ale někdy je líp mlčky přihlížet, jak se vaše oběť dusí ve vlastní šťávě. Tohle ví i průměrný policajt. Hodně se to podobá šachu nebo boxu. Na někoho musíte ustavičně dorážet a vyvádět ho z rovnováhy. Někoho zas jen sem tam otuknete a on se nakonec odrovná docela sám.

Byl by mi vyprávěl svůj životní příběh, kdybych ho o to požádal. Ale já jsem se ani nezeptal, jak přišel k tomu hroznému

úrazu. Kdybych to byl udělal a on mi to řekl, je docela možné, že by se zachránily dva životy. Je to docela možné, nic víc.

4. KAPITOLA

» Naposled jsme spolu popíjeli někdy v květnu. Zašli jsme do baru dřív než obvykle, bylo krátce po čtvrté. Vypadal unaveně a pohuble, ale rozhlížel se kolem sebe s klidným, radostným úsměvem.

„Mám rád bary krátce po otevření. Když je uvnitř ještě chladno a čisto, všechno se leskne a barman se ještě naposled prohlíží v zrcadle, jestli má rovně motýlka a sčísnuté vlasy. Mám rád pěkně narovnané láhve v regále za pultem, nádherně nablýskané sklenice a pocit čekání. Rád se dívám, jak barman míchá první koktejl, jak ho postaví na čistounký tácek a přiloží složený ubrousek. Rád svůj drink pomalu vychutnávám. První tichý doušek večera v tichém baru, to je slast.“

Přikývl jsem.

„Alkohol je jako láska,“ řekl. „První polibek je okouzlení, druhý důvěrnost, třetí běžný postup. Pak už jen zbývá partnerku svléknout.“

„Je to tak zlé?“ zeptal jsem se.

„Člověk prožívá vzrušení vyššího stupně, ale cit je to nečistý — nečistý v estetickém smyslu. Já se nevysmívám sexu. Je potřebný a nemusí být ošklivý. Ale vždycky je zapotřebí to zvládnout. O jeho přitažlivost se ostatně stará průmysl s miliardovým obratem a každý centík je v něm zužitkován.“

Rozhlédl se a zívł. „Nespál jsem dnes dobře. Tady je příjemně. Jenže za chvíli tu nebude k hnutí. Přijdou ochlastové, budou řečnit a chechtat se a pitomé ženské začnou máchat rukama a pitvořit se a cinkat pitomými náramky a natírat se všelijakými koncentráty krásy, krásy, která bude s postupem večera mírně, ale neomylně zavánět potem.“

„Co si to tak berete?“ zeptal jsem se. „Jsou to přece lidi, ne? Takže se potí, sem tam se umažou, občas musí do koupelny. Představoval jste si snad zlaté motýlky, jak se třepetají v růžovém oparu?“

Dopil sklenku, pak ji převrácenou držel před sebou a pozoroval, jak se na okraji pomalu tvoří kapička a potom se chvěje a padá.

„Je mi té holky líto,“ začal pomalu. „Je to mrcha skrz-naskrz. Snad ji mám i rád, i když je ten cit hodně zasutý. Jednou mě bude potřebovat, budu v její společnosti jediný člověk, který nebude myslet na nějaký podtrh. Pak z toho podle všeho vycouvám.“

Beze slova jsem si ho změřil. „Prodáváte se dobře, jen co je pravda,“ řekl jsem po chvíli.

„Já vím. Jsem slabá povaha, nemám odvalu ani ctižádost. Vytáhl jsem si kouzelnou obálku a strašně mě udivilo, že jsem v ní nenašel zlato. Chlap jako já má v životě jednu ohromnou příležitost: chytit se v pravý okamžik visuté hrazdy a vyhoupnout se nahoru. Pak mu dá do konce života pekelnou fušku udržet se nad vodou a nespadnout rovnou do žumpy.“

„Co z toho všeho?“ vytáhl jsem z kapsy dýmku a začal si ji nacpávat.

„Má strach. Je strachy bez sebe.“

„Z čeho?“

„Nevím. Už spolu moc nemluvíme. Možná, že se bojí tatička. Harlan Potter je mizera bez kapky citu. Navenek důstojnost přímo viktoriánská. Uvnitř brutální jak gestapák. Sylvia spí s kdekým. On to ví, žere ho to, ale nemůže proti tomu nic dělat. Tak čeká a slídí, a jestli se Sylvia zaplete do nějakého opravdu nechutného skandálu, roztrhne ji jako žábu.“

„Jste její manžel.“

Zdvihl prázdnou sklenici a prudce jí uhodil o hranu stolu. S ostrým cinknutím se roztříštila. Barman sebou trhl, ale neřekl nic.

„Přesně tak, kamaráde. Přesně tak. Fakt, jsem její manžel. Aspoň to mám na papíře. Tři bílé schody, velké zelené domovní dveře, mosazné klepátko — to jsem. Jednou dlouze a dvakrát krátce zaklepat, a služka vás vpustí do bordelu, sto dolarů za noc. To jsem.“

Vstal jsem a hodil na stůl pár mincí. „Moc kecáte,“ řekl jsem, „a zbytečně moc kecáte o sobě. Na shledanou.“

Nechal jsem ho tam sedět — vyjeveného a zsinaleho, pokud se to dá v barovém osvětlení poznat. Něco za mnou křičel, ale já jsem šel dál.

Za deset minut mi to bylo líto. Ale za deset minut jsem byl bůhví kde. Už se v mé kanceláři neukázal. Ani jednou. Zranil jsem ho na citlivém místě.

Celý měsíc jsem ho neviděl. Když jsem ho opět spatřil, bylo pět hodin ráno a právě se rozednívalo. Nepřetržité zvonění domovního zvonku mě vyburcovalo z postele. Proploul jsem se halou a obývacím pokojem a otevřel jsem. Stál ve dveřích a vypadal, jako by týden nespál. Měl lehký svrchník s vyhrnutým límcem a zdálo se mi, že se třese zimou. Do očí měl naražený tmavý plstěný klobouk.

V ruce držel revolver.

5. KAPITOLA

» Nemířil revolverem na mě, jenom ho držel v ruce. Byla to zbraň středního kalibru, automatická, cizí výrobek, určité ne kolt ani savage. S těmi jizvami v zsinalé tváři, vyhrnutým límcem, naraženým kloboukem a revolverem v ruce jako by vystoupil rovnou z nějakého prastarého gangsterského krváku.

„Zavezete mě do Tijuany, abych chytil letadlo v deset patnáct,“ řekl. „Pas a vízum mám, jsem na cestu připravený, jen se tam musím nějak dopravit. Z jistých důvodů nemůžu jet

vlakem ani autobusem, ani letět z Los Angeles. Pět set dolarů by to mohlo spravit, to je slušné rito, ne?“

Stál jsem ve dveřích a nepouštěl jsem ho dál. „Pět set dolarů plus tahle bouchačka?“ zeptal jsem se.

Podíval se na ni poněkud nepřítomně. Pak ji zastrčil do kapsy.

„Může se hodit,“ sykl, „pro vaši ochranu. Ne moji.“

„Tak pojdte dál.“ Ustoupil jsem stranou, on se vyčerpaně vpotácel dovnitř a klesl do křesla.

V obývacím pokoji byla ještě tma, protože majitelka vily pěstovala před domem husté křoví, které stínilo okna. Rozsvítil jsem stolní lampu. Chvíli jsem v ústech žmoulal cigaretu, pak jsem si ji zapálil. Cívil jsem na muže v křesle. Bezděky jsem si cuchal už beztak rozcuchané vlasy. Pak jsem nasadil svůj osvědčený unavený úsměv.

„Co je to sakra se mnou, málem bych zaspal takové krásné ráno. Deset patnáct, říkáte? Tak to máme spoustu času. Pojdte do kuchyně, uvařím vám trochu kávy.“

„Jsem v pěkné kaši, cliftone.“ Tímhle přízviskem mě ještě nikdy nepočastoval. Ale stylově to ladilo s jeho příchodem, obléčením, bouchačkou a se vším.

„Dneska bude den jako malovaný. Lehký větřík. Je slyšet, jak si spolu tamhlety staré tuhé eukalypty na protější straně špitají. Zřejmě si povídají o starých časech v Austrálii, kdy jim pod větvemi hopsali klokánci a medvídci koala se navzájem nosili na zádech. Já vím, že jste v rejži, to už mi jaksi došlo. Ale o tom si pohovoříme, až do sebe naleju pár šálků kávy. Bývám po probuzení trochu připitomělý. Nejdřív se poradíme s pány Hugginsem a Youngem.“

„Podívejte, Marlowe, teď není čas —“

„Ničeho se nebojte, na pány Hugginse a Younga je spolehnutí. Je to firma, která pro mě dováží tu nejlepší kávu. Je to jejich celoživotní dílo, jejich pýcha a radost. Měl bych se postarat, aby se jim dostalo uznání, které si věru zaslouží. Až dosud z toho měli jen peníze. To je přece nemůže plně uspokojit.“

S tímhle rozjařeným tlacháním jsem odešel dozadu do kuchyně. Otočil jsem kohoutkem s teplou vodou a sundal z poličky kávovar. Smočil jsem násosku a odměřil mletou kávu do horní části. Zatím už tekla vroucí voda. Naplnil jsem spodní nádobu přístroje a postavil ji na plamen. Nasadil jsem horní polovinu a otočil s ní, aby pevně přiléhala.

Mezitím přišel Lennox za mnou. Chvilku postál opřený o rám dveří, pak vrávoral do jídelního koutku a svezl se na židli. Ještě pořád se třásl. Vzal jsem z police láhev bourbonu Old Grand-Dad a nalil mu dávku do velké sklenice. Věděl jsem, že potřebuje velkou sklenici, ale i tak ji musel dopravovat k ústům oběma rukama. Lokl si, s bouchnutím postavil sklenici na stůl a opřel se v židli, až zavržala.

„Sotva se držím,“ zamumlal. „Jako bych byl týden na nohou. Na dnešek jsem vůbec nespál.“

V kávovaru to vřelo. Stáhl jsem plamen a pozoroval, jak voda stoupá. Na konci skleněné trubice jí trochu zůstalo. Zesílil jsem plamen, tak aby voda překypěla přes kupku kávy, a pak jsem ho zase rychle stáhl. Zamíchal jsem černou tekutinu a nádobu přiklopil. Nařídil jsem časovač na tři minuty. Správně, Marlowe, jste velmi systematický. Nic nesmí narušit váš technologický postup při vaření kávy. Ani revolver v ruce desperáta.“

Nalil jsem mu ještě jednu dávku. „Zůstaňte sedět,“ řekl jsem. „Nic neříkejte, jen klidně sedte.“

Tentokrát dopravil sklenici k ústům jednou rukou. Rychle jsem se v koupelně opláchl, a právě když jsem se vracel, zadrnčel zvonek minutníku. Zavřel jsem plyn a postavil kávovar na slaměnou podložku na stole. Proč se zabývám takovými podrobnostmi? Protože každá maličkost hrála v té nabitě atmosféře výraznou roli, každý pohyb měl zvláštní zveličený význam. Byla to jedna z oněch chvil krajního nervového napětí, mimořádné citlivosti, kdy se všechny běžné úkony, bůhvíjak dávno zmechanizované, mění v nezávislé projevy vůle. Člověk si připadá jako pacient, který se po obrně učí chodit. Nic, zhola nic není zaručené, na nic se nedá spolehnout.

Všechna káva překapala, do spodní nádoby vproudil jako obvykle vzduch, hladina zaklokotala a zase se utišila. Sňal jsem vršek kávovaru a postavil ho na odkládací misku ve víku.

Nalil jsem dva šálky a do jeho jsem přidal whisky. „Mís-to mléka, Terry. To vám udělá dobře.“ Dal jsem do šálek po dvou kostkách cukru a do svého jsem kápl smetanu. Už jsem se trochu vzpamatoval, ale nebyl jsem si plně vědom, že otvírám ledničku a vytahuji odtamtud kelímek se smetanou.

Posadil jsem se naproti němu. Nehýbal se. Toporně napřímený seděl v koutě výklenku. Potom mu znenadání klesla hlava na stůl a rozvzlykal se.

Vůbec nereagoval, když jsem natáhl ruku a vylovil mu z kapsy revolver. Byl to mauser ráže .7,65, nádherný kus. Čichl jsem k němu. Nestřílelo se z něj. Uvolnil jsem zásobník. Byl plný. Ani v hlavni žádné stopy.

Zvedl hlavu, uviděl před sebou kávu, pomalu trochu upil a na mě se ani nepodíval. „Nikoho jsem nezastřelil,“ řekl.

„No — aspoň ne nedávno. A to byste musel mezitím vyčistit tuhle bouchačku. Pochybuju, že byste z ní na někoho vystřelil.“

„Povím vám, jak to bylo,“ řekl.

„Počkejte s tím.“ Vypil jsem kávu tak rychle, jak mi to její teplota dovolila. Nalil jsem si další šálek. „To je totiž tak,“ řekl jsem. „Musíte dobře uvážit, co mi řeknete. Jestli opravdu chcete, abych vás zavezl do Tijuany, nesmím se dovědět dvě věci. Předně — posloucháte mě?“

Takřka neznatelně přikývl. Vytřeštěnýma očima zíral do zdi nad mou hlavou. Jeho jizvy měly dnešního rána sinalý nádech. Přestože byl v obličeji až mrtvolně bledý, jizvy v ple-ti prosvítaly.

„Předně,“ opakoval jsem pomalu, „jestli jste spáchal nějaký zločin nebo skutek, který je podle zákona zločinem — mám na mysli těžší zločin —, nesmím se o tom dovědět. A za druhé se nesmím dovědět, že vůbec něco podstatného o takovém zloči-nu víte. Jinak bych vás nemohl odvézt do Tijuany. Je to jasné?“

Podíval se mi do očí. Díval se pohledem zaostřeným, ale vyhaslým. Měl v sobě porci kávy. Byl bílý jako stěna, už se však netrásl. Nalil jsem mu ještě kávu a vylepšil ji stejným způsobem.

„Řekl jsem vám, že jsem se do něčeho namočil,“ pravil.

„Slyšel jsem to. A nechci vědět do čeho. Musím se živit, musím si chránit licenci.“

„Taky byste mohl jednat z přinucení, co kdybych na vás vybalil bouchačku?“

S úsměvem jsem mu revolver přistrčil přes stůl. Pohlédl na něj, ale nedotkl se ho.

„Ne, Terry, až do Tijuany byste na mě nemohl mířit bouchačkou. A to byste ji chtěl držet taky při přechodu přes hranice, nebo až polezete po schůdkách do letadla? Já jsem člověk, který má se zbraněmi sem tam co do činění, víte? Tak nechme bouchačku bouchačkou, ano? Vypadal bych ohromně, kdybych policajtům líčil, jak jsem strachy udělal všechno, co jste mi poručil. To ovšem předpokládám, že tu k líčení něco je, i když samozřejmě nevím co.“

„Poslouchejte,“ řekl, „než u ní někdo zaklepe na dveře, to bude nejmíň poledne. Uklízečka ví, že ji nesmí budit, když vyspává. Ale kolem poledního u ní zaklepe její služebná a půjde dál. A ona v pokoji nebude.“

Srkal jsem kávu a nic jsem neříkal.

„Služebná zjistí, že Sylvia v noci nespala v posteli,“ pokračoval. „Řekne si tedy, že se po ní podívá jinde. Kus za hlavní budovou je velký dům pro hosty. Má vlastní vjezd, garáž a podobně. Tam byla Sylvia přes noc. Tam ji služebná pravděpodobně najde.“

Zamračil jsem se. „Terry, já si teď musím dávat moc dobrý pozor, na co se vás budu ptát. Nemohla být přes noc třeba někde jinde, mimo dům?“

„Její šaty a prádlo budou poházené po celém pokoji. Nikdy nic neuklízí. Služebná pozná, že si přes pyžamo oblékla jen župan a tak odešla. Takže mohla jít jen do domu pro hosty.“

„Tak jisté to není,“ namítl jsem.

„Ale ano, je. Copak si myslíte, že služebnictvo neví, co se tam děje? Ti vědí vždycky všechno.“

„Tak dál,“ vyzval jsem ho.

Přejel si prstem po zdravé tváři, až mu na ní zůstala červená rýha. „A v domě pro hosty,“ pokračoval pomalu, „najde služebná —“

„Sylvii zpitou do němoty, nadobro ztuhlou, zřízenou, zkrátka úplnou trosku,“ dopověděl jsem drsně.

Zamyslel se nad tím. Přemítal opravdu usilovně. „Ovšem,“ přitakal, „tak to určitě bude. Sylvia není alkoholička. Jakmile přebere, dopadá to s ní opravdu zoufale.“

„A tím vyprávění končí,“ řekl jsem. „Nebo skoro končí. Nechte mě chvíli mluvit. Když jsme spolu posledně pili, trochu jsem se na vás utrl — šel jste mi hrozně na nervy, a tak jsem radši zmizel, vzpomínáte? Pak jsem o tom přemýšlel a napadlo mě, že máte asi předtuchu nějakého neštěstí a že se ji snažíte zapudit sarkasmem. Říkáte, že máte pas a vízum. Získat vízum do Mexika chvíli trvá. Nepouštějí tam každého, kdo přijde. Takže jste se už delší dobu chystal vzít roha. Byl jsem zvědavý, jak dlouho tu ještě vydržíte.“

„Cítil jsem podle všeho něco jako povinnost zůstat Sylvii nablízku, myslel jsem, že jí třeba můžu být platný víc — nejen jako kamufláž pro tatíčka, aby se moc nešťoural v jejích extravagancích. Mimochodem, pokoušel jsem se vám kolem půlnoci zavolat.“

„Spím tvrdě. Neslyšel jsem.“

„Pak jsem šel do tureckých lázní. Tam jsem byl asi dvě hodiny, plaval jsem, sprchoval se, dal si masáž a taky jsem odtamtud dvěma lidem telefonoval. Vůz jsem nechal stát poblíž křižovatky La Brea a Fountain. Odtamtud jsem šel pěšky. Nikdo mě neviděl zahýbat do vaší ulice.“

„Týkají se mě nějak ty telefonní rozhovory?“

„Jeden jsem vedl s Harlanem Potterem. Starý pán odletěl včera do Pasadeny za nějakým obchodem. Nebyl doma. Dalo mi to dost práce, než jsem ho sehnal. Ale nakonec se mnou

mluvil. Řekl jsem mu, že mi je lito, ale že odjíždím.“ Při posledních slovech se zadíval trochu stranou, směrem k oknu nad výlevkou, ke křovisku tekomy, které se zdobně rýsovalo za sklem.

„Jak to přijal?“

„Bylo mu to líto. Přál mi všechno nejlepší. Zeptal se mě, jestli nepotřebuju peníze.“ Terry se zachechtal. „Peníze. To jsou první písmena v jejich abecedě. Řekl jsem, že jich mám fůru. Pak jsem zavolał Sylviině sestře. Tam to proběhlo podobně. To je všechno.“

„Rád bych se zeptal na jedno,“ řekl jsem. „Přistihl jste ji v domě pro hosty někdy s nějakým mužem?“

Zavrtěl hlavou. „Nikdy jsem se o to nepokoušel. Bylo by to lehké. Kdykoli.“

„Stydne vám káva.“

„Už pít nebudu.“

„Měla spoustu chlapů, říkáte. A přesto jste se k ní vrátil a vzal si ji znovu. Uznávám, že je to kus, ale přece jenom —“

„Říkal jsem vám, že jsem nemožnej. Proč jsem ji, já idiot, nejdřív nechal? Proč jsem se pak vždycky musel ožrat, když jsem ji viděl? Proč jsem se radši válel na dlažbě, než abych ji požádal o peníze? Byla pětkrát vdaná — sebe do toho nepočítám. Všech pět chlapů by přiběhlo zpátky, jen kdyby kývla malíčkem. A nejen pro ty její miliony.“

„Jak říkám — kus,“ opakoval jsem. Pohlédl jsem na hodinky. „A proč musíte letět zrovna v deset patnáct z Tijuany?“

„Na téhle lince se vždycky najde volné místo. Lidem z Los Angeles se nechce létat dakotou přes hory, když je constellation dopraví za sedm hodin do Mexico City. A kromě toho ty velké mašiny nepřistávají tam, kde chci přistát já.“

Vstal jsem a opřel se o výlevku. „Tak teď to všechno sesumírujeme a nepřerušujte mě. Přišel jste ke mně dnes ráno, byl jste krajně rozrušený a chtěl jste po mně, abych vás zavezl do Tijuany, že potřebujete chytit dopolední letadlo. Měl jste v kapse revolver, ale ten jsem konečně vidět nemusel. Řekl jste mi, že jste až doposud všechno snášel, ale minulou noc vám ruply nervy. Našel

jste svou ženu namol opilou a byl u ní cizí muž. Odešel jste z domova do lázní, kde jste chtěl strávit noc, a volal jste odtamtud dva nejbližší příbuzné své ženy a řekl jste jim, co podnikáte. Kam jste opravdu šel, po tom mi nic není. Měl jste doklady potřebné k cestě do Mexika. Jak jste odjel, po tom mi taky nic není. Jsme přátelé a bez velkého rozmýšlení jsem pro vás udělal, oč jste mě požádal. Proč ne? Nic jste mi za to nezaplatil. Měl jste svůj vůz, ale bál jste se sám řídit, byl jste příliš rozčilený. Taky vaše věc. Jste citlivý a za války jste byl ošklivě zraněn. Myslím, že bych měl pro ten váš vůz zajet a uklidit ho někam do garáže.“

Sáhl do kapsy a přistrčil ke mně přes stůl pouzdro s klíči.

„Zní to věrohodně?“ zeptal se.

„Záleží na tom, kdo to poslouchá. Ještě jsem neskončil. Vzal jste si s sebou jen šaty, které jste měl na sobě, a nějaké peníze od tchána. Nechal jste tu všechno, co vám kdy dala, včetně toho nádherného stroje, který jste zaparkoval poblíž nároží La Brea a Fountain. Chcete vypadnout tak čistý, jak je to pro vás jen možné a *dokud* je to možné. Dobrá. Takhle bych to koupil. A teď se oholím a obleču.“

„Proč to děláte, Marlowe?“

„Nalijte si ještě whisky, než se oholím.“

Nechal jsem ho tam sedět schouleného v jídelním koutu kuchyně. Pořád ještě měl na sobě svrchník a na hlavě klobouk. Vypadal však mnohem čilejší.

Zašel jsem do koupelny a oholil se. Právě jsem si v ložnici vázal kravatu, když se objevil ve dveřích. „Pro všechny případy jsem umyl šálky,“ řekl. „Ale uvažoval jsem o tom. Bylo by možná líp, kdybyste zavolał policii.“

„Zavolejte ji sám. Já jí nemám co říct.“

„Chcete, abych to udělal?“

Prudce jsem se otočil a ostře si ho změřil. „Zatracená práce!“ skoro jsem na něho křičel. „Nemůžete to proboha nechat být?“

„Promiňte, mrzí mě to.“

„Jistěže vás to mrzí. Chlapy jako vy to vždycky mrzí, a vždycky všechno prošvihnou.“

Otočil se a vrátil se přes halu do obývacího pokoje.

Skončil jsem s oblékáním a zamkl zadní vchod do domu. Než jsem se vrátil do pokoje, můj host usnul v křesle, hlavu ke straně, obličej bezbarvý, celé tělo sesuté vyčerpáním. Když jsem se dotkl jeho ramene, pomalu přicházel k sobě, jako by z míst, kde byl, bylo velmi daleko tam, kde jsem byl já.

Když začal vnímat, řekl jsem mu: „Co s tím kufrem? Mám pořád v hořejší přihrádce šatny váš bílý vepřovicový kufr.“

„Je prázdný,“ řekl bez zájmu. „A taky moc nápadný.“

„Bez nějakého zavazadla budete ještě nápadnější.“

Vrátil jsem se do ložnice, vystoupil na schůdky šatny a sňal z horní přihrádky kufr z bílé vepřovice. Čtverhranný půdní poklop jsem měl přímo nad hlavou, tak jsem ho odklopil, natáhl dovnitř ruku, co nejdál to šlo, a hodil Terryho kožené pouzdro na klíče za nějaký zaprášený trám nebo co tam bylo.

Slezl jsem dolů, oprášil kufr a nastrkal do něj pár věcí: pyžamo, které jsem nikdy nenosil, pastu a kartáček na zuby, dva laciné ručníky a žínku, několik plátěných kapesníků, laciný krém na holení a strojek, jaký přidávají k balíčku žiletek. Byly to věci nepoužité, neoznačené, nic nápadného, až na to, že jeho vlastní věci by byly kvalitnější. Ještě jsem přidal půllitrovou, dosud nerozbalenou láhev whisky. Zamkl jsem kufr, klíček nechal v jednom ze zámků a vykročil jsem k hlavním dveřím. Terry už zase spal. Až jsem ho vzbudil, otevřel jsem dveře, snesl kufr do garáže a zastrčil ho do svého kabrioletu za přední sedadlo. Vyjel jsem s vozem, zamkl garáž a vrátil se nahoru probudit Terryho. Všecko jsem pozamykal a vyrazili jsme.

Jel jsem rychle, ale ne zas tolik, abych vzbudil pozornost policie. Cestou jsme skoro nepromluvíli. A taky jsme nic nesnědli. Nebyl čas někde se zastavovat.

Na hranicích se nás nikdo na nic nevyptával. Zaparkoval jsem těsně před budovou tijuanského letiště, ležícího na větrné náhorní plošině, a nečinně jsem vyčkával, až si Terry koupí letenku. Vrtule dakoty se už zvolna otáčely, jak se hřály motory. Vysoký fešácký pilot v šedé uniformě se bavil se skupinou čtyř

lidí. Jeden z nich měřil asi metr devadesát a na opasku měl pouzdro s pistolí. Vedle něho stála dívka v úzkých kalhotách, pak menší muž středních let a šedovlasá paní tak mohutného vzrůstu, že muž po jejím boku vypadal jako trpaslík. Opo-
dál postávala ještě jedna skupinka, zřejmě Mexičané. A to byli zřejmě všichni pasažéři. Schůdky byly přistavené, ale patrně se nikomu dvakrát nechtělo dovnitř. Potom z letadla vystoupil mexický stevard a čekal, až se lidé rozhýbají. Rozhlasové zařízení podle všeho na letišti nebylo. Mexičané posléze nastoupili, ale pilot se pořád ještě vybavoval s Američany.

Vedle mě stál zaparkovaný ohromný packard. Vystoupil jsem z vozu, abych se mrkl na licenci pod volantem. Snad si už jednou dám pokoj a budu si hledět vlastních věcí! Sotva jsem vystrčil hlavu, zjistil jsem, že mě vysoká žena upřeně pozoruje.

Pak se ke mně po prašném šterku vrátil Terry.

„Vyřízeno,“ řekl. „Teď abychom se rozloučili.“

Podal mi ruku. Stiskl jsem mu ji. Vypadal teď mnohem líp, byl jen unavený, pekelně unavený.

Vytáhl jsem z oldsmobilu bílý kufr a postavil ho na šterk. Terry na něj vztekle civěl.

„Povídal jsem vám, že ho nechci,“ řekl nevrle.

„Je v něm lahvička prima whisky, Terry. Taky je tam pyžamo a toaletní potřeby. Nic není označené. Jestli to nechcete, dejte to do úschovy. Nebo to zahodte.“

„Mám své důvody,“ prohlásil odměřeně.

„Já taky.“

Náhle se usmál, uchopil kufr a sevřel mi paži. „No dobrá, kamaráde, rozkaz. Musím poslechnout. A pamatujte, kdyby se něco semlelo, máte naprosto volnou ruku. Ničím mi nejste povinován. Vypili jsme spolu pár skleniček, trochu se skamarádili a já jsem moc mluvil o sobě. V plechovce s kávou jsem vám nechal pět stodolarovek. Nezlobte se na mě.“

„To jste radši neměl.“

„Nikdy neutratím ani polovičku toho, co mám.“

„Hodně štěstí, Terry.“

Dva Američané stoupali po schůdkách do letadla. Ze dveří letištní budovy vyšel podsaditý chlapík široké temné tváře a mával na Terryho, aby už šel.

„Nastupte,“ řekl jsem. „Vím, že jste ji nezabil, proto jsem tady.“

Odhodlal se k odchodu. Celé jeho tělo jako by strnulo. Pomalu se otočil, ale ještě se ohlédl.

„Je mi líto,“ řekl tiše. „Ale v tom se mýlíte. Teď půjdu velmi pomalu k letadlu. Máte spoustu času mě zastavit.“

Vyкроčil. Sledoval jsem ho. Chlapík ve dveřích budovy čekal, ne však netrpělivě, Mexičané jsou zřídka netrpělivi. Shýbl se, poplácal bílý kufr a zazubil se na Terryho. Pak ustoupil a pustil Terryho dovnitř. Za chvíli Terry vyšel ze dveří na druhé straně budovy, kde celníci kontrolují příchozí pasažéry. Krácel dál volným krokem po prašném šterku ke schůdkům. Tam se zastavil a pohlédl směrem ke mně. Nedal mi žádné znamení, ani nezamával. Já také ne. Potom vystoupal do letadla a schůdky se vzdálily.

Vlezl jsem do vozu, nastartoval, vycouval, otočil a popojel doprostřed parkoviště. Vysoká žena a malý mužíček stáli dosud na letišti. Žena mávala kapesníčkem. Letadlo najíždělo na vzdálený konec rozjezdové plochy. Rozvířovalo mračna prachu. Pak se otočilo a motory s hromovým burácením zvýšily obrátky. Nato se rozjelo a zvolna nabíralo rychlost.

Za podvozkem se valily kotouče prachu. Potom se letadlo odlepilo. Sledoval jsem, jak se zvolna zvedá do poryvů větru a mizí v neposkrvněné modři kamsi na jihovýchod.

Pak jsem definitivně odstartoval. U hraniční závory se na mě podívali asi s takovým zájmem, jako se díváme na ciferník hodin.

6. KAPITOLA

» Cesta z Tijuany se hrozně vleče, je to jedna z nejotravnějších tras ve státě. Tijuana sama je díra, kde se každý stará

jen o to, jak na bližních trhnout dolar. K autu se vám přitočí děcko, upře na vás velké lačné oči a zaškemrá: „Desetníček prosím, pane,“ a vzápětí se vám pokusí prodat sestru. Tijuana není Mexiko. Hraniční město není nikdy nic jiného než hraniční město, tak jako přístavní čtvrť zůstane jednou provždy přístavní čtvrtí. Co San Diego? Mohl bych si zajet do San Diega. Je to jeden z nejkrásnějších přístavů na světě, široko daleko jen křižníky a sem tam nějaký rybářský člun. V noci učiněná pohádka. Příboj ševelí něžně jako staré dámy, když v kostele pějí nábožné písně. Jenže Marlowe musí jet domů a spočítat lžíce.

Cesta na sever je jednotvárná jak námořnická písnička. Projedete městem, sjedete z kopce, potom kus podle pláže, zas městem, z kopce, podle pláže a tak pořád dál.

Dorazil jsem domů ve dvě hodiny a už na mě čekali. Seděli v tmavém sedanu, který neměl policejní značku ani červené světlo, jen dvojitou anténu a tu mívají nejen policejní auta. Byl jsem v polovině schodiště, když vylezli a zařvali na mě — obvyklá dvojice chlapů v obvyklých šatech, s obvyklou kamennou nonšalancí, která má vzbudit dojem, že celý svět ani nedutá a jenom čeká, až mu řeknou, co má dělat.

„Jmenujete se Marlowe? Chceme si s vámi promluvit.“

Blýskl mi před očima odznakem. Udělal to tak rychle, že mi mohl klidně ukázat odznak sanitární hlídky. Byl to prošedivělý blondák a stavěl se dost nevlídně. Jeho parťák byl vysoký, úhledný hezoun s přesnou mírou odpornosti, vyškolený pacholek. Oba měli slídivé a vyčkávavé oči, trpělivé a obezřetné oči, studené a opovržlivé, zkrátka policajské. Fasují je při slavnostním vyřazení z policejní školy.

„Seržant Green z oddělení vražd. Tohle je detektiv Dayton.“

Vystoupil jsem až nahoru a odemkl dveře. S velkoměstskými strážníky si člověk ruce nepodává. Je to přehnaná důvěrnost.

Usadili se v obývacím pokoji. Otevřel jsem okna a zvenčí zašuměl větřík. Rozhovor vedl Green.

„Jak je to s Terrym Lennoxem? Znáte toho člověka, ne?“